

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **P.**, so sídlom v B., zastúpenej advokátskou kanceláriou F., so sídlom v B., proti žalovanej **Slovenskej republike**, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, **o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 42 C 166/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 15. mája 2013 sp. zn. 14 Co 52/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a** .

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyňa podala 27. septembra 2012 na Okresnom súde Bratislava V žalobu, ktorou sa voči žalovanej domáhala náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). V žalobe medziiným uviedla, že predmetnú ujmu jej spôsobil nesprávnym úradným postupom Okresný súd Bratislava V, preto jeho sudcovia nemôžu danú vec prejednať a rozhodnúť. Vzhľadom na to žiadala, aby Krajský súd v Bratislave rozhodol o prikázaní tejto veci inému súdu toho istého stupňa (§ 12 ods. 1 O.s.p.).

Okresný súd Bratislava V považoval žalobu v uvedenej časti za námietku zaujatosti jeho sudcov a spis po ich vyjadrení sa k argumentácii žalobkyne predložil na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave (§ 16 ods. 1 O.s.p.).

Krajský súd v Bratislave uznesením z 19. októbra 2012 sp. zn. 14 NcC 83/2012 rozhodol, že sudkyňa Okresného súdu Bratislava V JUDr. Renáta Nemčeková, PhD. nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

Okresný súd Bratislava V uznesením z 5. októbra 2012 č. k. 42 C 166/2012-7 vyzval žalobkyňu na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 66 € za námietku zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov (ďalej len „Sadzobník“), ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“).

Uznesenie Okresného súdu Bratislava V z 5. októbra 2012 č. k. 42 C 166/2012-7 napadla žalobkyňa odvolaním argumentujúc tým, že v danom prípade nepodala námietku zaujatosti, ale návrh na prikázanie veci inému súdu toho istého stupňa (§ 12 ods. 1 O.s.p.). Navyše, i keby predsa len išlo o námietku zaujatosti (čo žalobkyňa poprela), nezaťažovala by ju povinnosť zaplatiť súdny poplatok, lebo konanie je v danom prípade vecne oslobodené od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 15. mája 2013 sp. zn. 14 Co 52/2013 odvolaním napadnuté uznesenie potvrdil. V odôvodnení sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že z hľadiska obsahového išlo v podanej žalobe aj o námietku zaujatosti vznesenú proti sudcom okresného súdu; za správny označil tiež následný postup súdu prvého stupňa pri vyrubení súdneho poplatku za námietku zaujatosti. Poznamenal, že sa stotožnil s názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadreným v uznesení z 30. marca 2011 sp. zn. II. ÚS 124/2011, podľa ktorého vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. sa nevzťahuje aj na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka.

Uznesenie odvolacieho súdu z 15. mája 2013 sp. zn. 14 Co 52/2013 napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom žiadala zrušiť rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, lebo v danom prípade:

1. súdy rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.). Túto procesnú vadu vyvodzovala žalobkyňa z toho, že nepodala námietku zaujatosti (žiadna obsahová súčasť žaloby nebola týmto procesným úkonom a ani nemala náležitosti námietky zaujatosti stanovené v § 15a ods. 3 O.s.p.); žiadala však vec prikázať inému súdu toho istého

stupňa, lebo všetci sudcovia Okresného súdu Bratislava V sú vylúčení z jej prejednávania a rozhodovania (§ 12 ods. 1 O.s.p.). Neexistujúcu či „neplatnú námietku zaujatosti“ nebolo možné spoplatniť a bez vykonania poplatkového úkonu nemôže existovať ani jej poplatková povinnosť,

2. rozhodoval vylúčený sudca (§ 237 písm. g/ O.s.p.). K názoru, že došlo k tejto procesnej vade, dospela žalobkyňa na základe toho, že súdny poplatok jej vyrubil sudca Okresného súdu Bratislava V nezákonným postupom, ktorým jej bola spôsobená majetková a nemajetková ujma, náhrady ktorej sa domáha v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.,
3. žalobkyni bola postupom súdu odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nielen „absolútne prekvapivé“, ale aj nepreskúmateľné,
4. vecné oslobodenie tohto konania (§ 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.) sa vzťahuje aj na námietku zaujatosti (v súvislosti s tým žalobkyňa poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. augusta 2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2010). Skutočnosť, že v danej veci nebola podaná námietka zaujatosti, potvrdzuje aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. novembra 2012 sp. zn. 3 Sžo 58/2012, ktoré bolo vydané v inej veci.

Na záver žalobkyňa navrhla, aby bolo rozhodnuté o odklade vykonateľnosti napadnutého uznesenia, nakoľko hrozí značný zásah do jej práv.

Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) skúmal, či dovolanie bolo podané v zákonom určenej lehote. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie bolo podané oneskorene, preto ho treba odmietnuť.

Podľa § 240 ods. 1 O.s.p. účastník môže podať dovolanie do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na súde, ktorý rozhodoval v prvom stupni. Ak odvolací súd vydal opravné uznesenie, plyní táto lehota od doručenia opravného uznesenia.

Podľa § 240 ods. 2 O.s.p. zmeškanie lehoty uvedenej v odseku 1 nemožno odpustiť. Lehota je však zachovaná, ak sa dovolanie podá v lehote na odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 57 ods. 2 O.s.p. lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

Z obsahu spisu je zrejmé, že dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu bolo právnomu zástupcovi žalobkyne doručené 26. júna 2013. Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu teda nadobudlo právoplatnosť 26. júna 2013. Pretože právoplatnosť je skutočnosťou určujúcou začiatok jednomesačnej lehoty na podanie dovolania v zmysle citovaného ustanovenia § 240 ods. 1 O.s.p. pripadol koniec tejto lehoty na 26. júla 2013. Žalobkyňa podala dovolanie 29. júla 2013, teda oneskorene. Zo spisu nevyplývajú žiadne také okolnosti, pre ktoré by mala byť otázka včasnosti podaného dovolania posúdená inak.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. odmietol ako oneskorene podané.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyne, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd nepriznal žalovanej náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2014

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová